

2e Bestuursrapportage 2024

Registratienummer: 2024-054841

INHOUDSOPGAVE

I.	Inleiding	3
II.	Financiële samenvatting	4
	Resultaat en ontwikkeling begrotingssaldo	4
	Exploitatiebudgetten	4
	Investeringskredieten	5
	Algemene uitkering	6
	Ruimtelijke projecten	6
	Risico's en kansen	6
	Personeel	7
III:	Voortgang doelstellingen	8
IV:	Overzicht financiële mutaties	18
Bijlage 1:	Prijsinflatie	23
Bijlage 2:	Budgetneutrale mutaties	25
Bijlage 3:	Overzicht begrotingsmutaties	28

I. INLEIDING

Voor u ligt de 2e bestuursrapportage 2024. Aan de hand van deze rapportage informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van de doelstellingen uit de programmabegroting 2024 en over de verwachte budgetafwijkingen (>€ 25.000) in de begroting 2024.

Op basis van de realisatie van 1 april tot en met 1 september 2024 is het verwachte resultaat € 0,4 miljoen negatief. Dit resultaat wordt met name veroorzaakt door een negatief resultaat op de meicirculaire 2024. Het resultaat op de exploitatiebudgetten is per saldo nihil, echter er zitten een aantal materiële positieve en negatieve afwijkingen. Zo is er een voordeel op de opvang van de Oekraïners van € 1,0 miljoen voorzien en verwachten we een nadeel van € 1,3 miljoen op de uitgaven van de Jeugd. We lichten de afwijkingen verder toe in deze rapportage.

Het resultaat over de hele periode van 1 januari tot 1 september bedraagt € 2,0 miljoen negatief. Bij de 1^e bestuursrapportage hadden we een tekort van € 1,6 miljoen. Met name door de financiële effecten van de nieuwe tarieven van de Jeugdzorg en de WMO

We zullen in de laatste maanden van 2024 actief blijven sturen om binnen de budgetten te blijven. Mocht bij het opstellen van de jaarrekening 2024 er nog een tekort zijn, dan zullen we dat ten laste van de algemene reserve brengen.

We rapporteren over de afwijkingen in het beleid middels de doelstellingen. Dat doen we aan de hand van de factoren Tijd, Kwaliteit en Geld. We gebruiken kleuren om de voortgang aan te geven. De Raad heeft aangegeven dat eenduidigheid in het kleurgebruik voor alle rapportages wenselijk is. Een voorstel hiertoe leggen we binnenkort voor aan de auditcommissie.

In hoofdstuk IV vindt u het totaaloverzicht van de voorgestelde budgetaanpassingen.

Naast de voortgang van het beleid (doelstellingen) en de financiële stand van zaken, lichten we in bijlage 1 de stand van zaken toe van het beschikbare inflatiebudget. In bijlage 2 zijn de budgetneutrale mutaties opgenomen. En in bijlage 3 hebben we een overzicht opgenomen van de wijzigingen in de begrotingsbedragen vanaf het moment van vaststelling van de Raad in november 2023 tot het moment van het opmaken van de 2e bestuursrapportage. Als de Raad akkoord gaat met de wijzigingen in deze bestuursrapportage, verwerken we deze in het begrotingsoverzicht bij de 2^e bestuursrapportage.

II. FINANCIËLE SAMENVATTING

Resultaat en ontwikkeling begrotingssaldo

Het resultaat van de 2e bestuursrapportage 2024 is € 368.000 negatief. Dit negatieve resultaat ontstaat met name door het negatieve resultaat op de meicirculaire van € 238.000.

Resultaat 2e bestuursrapportage 2024				
nadelen zijn aangegeven met een min				
bedragen x € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Exploitatiebudgetten	-22	-205	-280	-280
Financiële consequenties investeringskredieten	-18	-14	-14	-14
Algemene Uitkering (meicirculaire 2024)	-238	0	0	0
Ruimtelijke projecten	-90	0	0	0
Personeel	0	0	0	0
Resultaat 2e bestuursrapportage 2024	-368	-219	-294	-294

We lichten de verschillende onderdelen van bovenstaande tabel toe na de onderstaande toelichting op de ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Na de 2e bestuursrapportage 2024 is het actuele begrotingssaldo voor 2024 gedaald van € 1,6 miljoen naar een negatief saldo van € 2,0 miljoen als gevolg van het resultaat van de 2^e bestuursrapportage 2024. Zie bijgaande tabel voor de mutaties.

Actueel begrotingssaldo 2024 inclusief 2e bestuursrapportage	
nadelen zijn aangegeven met een min	
bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2024
Begrotingssaldo 1e bestuursrapportage 2024	-1.596
Aanvullende raadsbesluiten t/m september 2024	0
Begrotingssaldo	-1.596
Resultaat 2e bestuursrapportage 2024	-368
Actueel begrotingssaldo	-1.964

Exploitatiebudgetten

De bijstelling van de exploitatiebudgetten betekent een nadelig resultaat van € 22.000 over de periode 1 april – 1 september 2024. In onderstaande tabel staan de mutaties per programma weergegeven. We lichten hier de belangrijkste verschillen toe en in hoofdstuk IV zijn alle mutaties met een financieel effect verklaard. In bijlage 2 lichten we de budgetneutrale mutaties toe.

Budgetaanpassingen per programma					
nadelen zijn aangegeven met een min					
Programma		2024	2025	2026	2027
1	Duurzame en gezonde samenleving	-52	-35	-35	-35
2	Leefbare en bereikbare samenleving	395	-86	-86	-86
3	Interactie met de samenleving	-35	60	-15	-15
4	Inclusieve en participatiesamenleving	-1.495	0	0	0
5	Werkende en lerende samenleving	578	0	0	0
6	Informatie en kennissamenleving	0	1	2	3
7	Financiën en bedrijfsvoering	95	-55	-55	-55
8	Algemeen bestuur	-613	-149	-149	-149
AD	Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutaties reserves	1.105	60	60	60
Totaal budgetaanpassingen		-22	-204	-278	-277

In programma 2 verwachten we een voordeel van € 0,4 miljoen met name als gevolg van de vrijval kapitaallasten door latere realisatie van de centrumplannen van Driel en Oosterhout en het ondergronds brengen van kabels.

Stijgende uitgaven voor met name de Jeugdzorg als gevolg van complexere zorgvragen, leiden in programma 4 tot aanvullende uitgaven van € 1,3 miljoen. Ook de uitgaven voor de huishoudelijke hulp nemen toe met € 0,4 miljoen als gevolg van een toename van de vraag. We voorzien een vrijval van € 0,3 miljoen in de woonvoorzieningen in de WMO als gevolg van minder vraag in 2024.

In programma 5 Werkende en lerende samenleving verwachten we een voordeel van € 0,4 miljoen op de uitkeringen als gevolg van een hoger beschikbaar budget. Daarnaast verwachten we minder uit te geven aan de energietoeslag, als gevolg van minder aanvragen. Dit leidt tot een vrijval van € 0,3 miljoen.

Als gevolg van onderbesteding op het budget voor participatie verwachten we een voordeel van € 0,1 miljoen op programma 7.

In programma 8 Algemeen bestuur doen we extra uitgaven voor de voorziening van voormalige wethouders ad € 0,5 miljoen en hogere vergoeding ad € 0,1 miljoen voor raadsleden en college van B en W als gevolg van de nieuwe CAO.

Het voordeel op de Algemene dekkingsmiddelen betreft voor € 1,0 miljoen de opvang van Oekraïners. En daarnaast verwachten we een (structureel) voordeel op de OZB van € 0,1 miljoen als gevolg van areaaluitbreiding.

Investeringskredieten

In deze rapportage vragen we vier investeringskredieten aan.

Spoorkruisingen Rijksweg Noord

Momenteel wordt het project Spoorkruisingen Rijksweg Noord afgewikkeld door ProRail. De verwachting is dat dit project zal worden afgesloten met een tekort van € 350.000. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de afkoopsom van het beheer en onderhoud. De extra kapitaallasten bedragen € 11.700 per jaar en doen zich voor vanaf 2025 (werk gereed in 2024)

Riolering spoorkruisingen Rijksweg Noord

Voor de het project Spoorkruisingen Rijksweg Noord wordt vanuit het GRP € 160.000 bijgedragen. Voor dit bedrag wordt een investeringskrediet geopend. De kapitaallasten hiervan bedragen € 4.063 per jaar en doen zich voor vanaf 2025 (werk gereed in 2024). Deze kapitaallasten worden gedekt door de rioolheffing en dus is er geen budgettair effect voor het begrotingssaldo.

Infra Heteren Centrum

De verwachting is dat het project Infra Heteren Centrum wordt afgerond met een overschrijding van circa € 45.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Saneringskosten (afvoer verontreinigde grond)
 - Extra bouwteamkosten in verband met het stilleggen en opnieuw starten van de werkzaamheden.
- De extra kapitaallasten bedragen € 1.504 per jaar en doen zich voor vanaf 2025 (werk gereed in 2024).

Kunstgrasveld Excelsior Zetten

Bij voetbalvereniging Excelsior in Zetten vervangen we de toplaag van het huidige kunstgrasveld. Dit betreft een investering van € 317.000. Met de kapitaallasten is rekening gehouden in de begroting

2024 (kapitaallasten vanaf het jaar 2025). We vragen via deze bestuursrapportage het bijbehorende krediet aan.

Algemene uitkering

Eind mei 2024 is de Meicirculaire Algemene Uitkering (AU) 2024 verschenen. Via een TIC heeft de Raad eind juni kennisgenomen van de financiële consequenties van deze circulaire. De circulaire heeft voor 2024 een netto negatief effect van afgerond € 238.000. Dit effect is conform onderstaande tabel verwerkt.

Meicirculaire 2024						
Nadelen zijn aangegeven met een min		(bedragen x € 1.000)				
TV		2024	2025	2026	2027	Toelichting budgetaanpassing
0.7	Algemene uitkering	1.245				Effect meicirculaire 2024
0.7	Algemene uitkering	-617				Effect CAO stijging (reeds opgenomen in 1e bestuursrapportage 2024)
1.2	Openbare orde en veiligheid	-623				Suppletie-uitkering Bommenregeling
6.5	Arbeidsparticipatie	-63				Verhoging rijksbijdrage beschut werk
6.82a	Jeugdbescherming	-65				Werkdrukverlaging jeugdbescherming
0.8	Overige baten en lasten	-115				Infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven
Totaal budgettair effect		-238	0	0	0	

Ruimtelijke projecten

Uit de voortgangsrapportage ruimtelijke projecten komen een tweetal financiële mutaties die zijn verwerkt in deze bestuursrapportage.

Ruimtelijke projecten						
Nadelen zijn aangegeven met een min (bedragen x € 1.000)						
TV		2024	2025	2026	2027	Toelichting budgetaanpassing
8.1	Ruimtelijke ordening	-65	0	0	0	Te treffen voorziening voor niet door te berekenen plankosten faciliterende projecten.
8.2	Grondexploitatie	-25	0	0	0	Kosten afwikkeling Commandiet Westeraam BV.
Totaal budgettair effect		-90	0	0	0	

Risico's en kansen

Prijsinflatie

In de 2e bestuursrapportage 2024 hebben we de financiële effecten van de prijsinflatie geïnterpreteerd, voor zover die nu bekend zijn. Zoals uit de afzonderlijke paragraaf prijsinflatie blijkt, is de claim op deze post (€ 3,1 miljoen), hoger dan het beschikbare budget (€ 1,9 miljoen). Dit betekent dat we mogelijk eind 2024 op een aantal budgetten tekort gaan komen (€ 1,2 miljoen). We sturen actief bij om eventuele tekorten binnen de betreffende taakvelden te kunnen oplossen.

De gemeente heeft een relatie met een groot aantal partijen waarmee ze samenwerkt en waaraan ze een jaarlijkse financiële bijdrage verstrekt. De cao-stijgingen en inflatie bij deze verbonden partijen hebben effect op de werkelijke uitgaven voor de gemeente en de doorwerking daarvan naar de komende jaren.

We constateren dat de vergoeding die de gemeente krijgt vanuit het Rijk op onderdelen niet toereikend is om de gestegen inflatie te dekken. Dit betekent dat we binnen de begroting na zullen gaan op welke wijze we deze (structurele) tekorten kunnen dekken.

Personeel

Ontwikkeling personeelsbudget

In de 1^e bestuursrapportage is aangegeven dat bij de 2^e bestuursrapportage meer zicht zou zijn op de ontwikkeling van het P-budget 2024 en dat dan nadere rapportering plaatsvindt. Voor schuldhelpverlening is in de 1^e bestuursrapportage een positief effect gemeld van € 156.000. Hierbij is opgemerkt dat dit voordeel integraal wordt meegenomen bij de analyse van de ontwikkeling van het P-budget 2024 bij de 2^e bestuursrapportage.

Op basis van de ontwikkeling van het P-budget tot en met eind augustus 2024 is de verwachting dat het P-budget volledig wordt benut. In deze bestuursrapportage zijn er geen relevante afwijkingen .

III: VOORTGANG DOELSTELLINGEN

In dit hoofdstuk geven wij voortgangsduiding van de doelstellingen die opgenomen zijn in het Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Dit doen we aan de hand van de indicatoren Kwaliteit – Tijd – Geld.

De volgende kleuraanduiding geeft de situatie per 1 september 2024 aan:

uitvoering vindt plaats conform de gestelde kaders
afwijking t.o.v. de actuele kaders
impact van de afwijking vraagt nieuw besluit
nog niet gestart // nog niet van toepassing

In onderstaande tabel zijn alle doelstellingen voorzien van een kleuraanduiding. Als een of meer van indicatoren van een doelstelling oranje en/of rood gearceerd zijn, lichten we deze afwijkingen toe.

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
1.1 Duurzaamheid	G		O	Het koersdocument Omgevingsvisie wordt conform geactualiseerde planning januari 2025 aangeboden aan de Raad voor besluitvorming. Realiseren van de ambities rondom klimaatadaptatie vraagt om aanvullende capaciteit.	G	
1.2 Circulair	O	Het nieuwe grondstoffenbeleidsplan is vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeenteraad is tevens ingelicht over een gezamenlijke verkenning met de gemeente Lingewaard naar de mogelijkheden van een circulair ambachtscentrum. De eerste gesprekken voor deze gezamenlijke verkenning hebben inmiddels plaatsgevonden. We willen graag ook in 2025 beide gemeenteraden op de hoogte houden over de voortgang van deze gezamenlijke verkenning.	O	Zoals is beschreven zijn de eerste gesprekken geweest voor de gezamenlijke verkenning,	O	In de huidige begroting is financiële dekking voor de gezamenlijke verkenning met Gemeente Lingewaard.

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
1.3 Sport en gezondheid	O	Maatregelen om binnen het beschikbare budget te blijven leiden (mogelijk) tot versoberingen of bijstelling van ambities in de uitvoeringsfase.	O	Door bezwaarprocedures is de start bouw van MFSC Elst vertraagd. Ook de sloop van de Wanmolen is vertraagd door het proces van de afspraken met de zorgpartijen. Ook de doelen van de sportnota lopen achter waaronder het onderzoek naar toegankelijkheid binnensport en realisatie sportieve ingrepen buitenruimte. Dit als gevolg van ambtelijke capaciteit en financiële beschikbare middelen.	G	
1.4 Publieke gezondheid	G		G		G	
2.1 Wonen	O	<p>Op dit moment werken we aan de uitvoering van de acties uit de Woonagenda 2025. Uw raad ontving op 30 april jl. een voortgangsrapportage waarin we de resultaten van de acties uit de Woonagenda 2025 met u deelden.</p> <p>We werken aan de uitvoering van de prestatieafspraken 2024 en zijn aan de hand van themasessies aan de slag gegaan met het actualiseren van deze afspraken voor 2025.</p> <p>We zien dat de nieuwbouwopgave steeds verder onder druk komt te staan. Projectontwikkelaars en corporaties zijn behoedzaam om te gaan bouwen vanwege de complexiteit van de haalbaarheid van de plannen, mede door gestegen bouwkosten en netcongestie. Daar bovenop komt dat er met minder financiële middelen beperkte ambtelijke capaciteit voorhanden is. Hierdoor zal een heroverweging van projecten noodzakelijk zijn. Naar verwachting blijft de realisatie van woningen achter bij de woningbehoefte.</p>	O	<p>Wij geven prioriteit aan het thema voorraadstrategie, dit omvat onder andere nieuwbouw, benutten bestaande voorraad en betaalbaarheid. In de eerste helft van dit jaar hebben we de beschikbare ambtelijke capaciteit op het thema wonen afgezet tegen de ambities uit de Woonagenda 2025. Onze conclusie is dat we niet op alle onderwerpen uit de Woonagenda 2025 even hard kunnen lopen.</p> <p>Ondanks het geven van prioriteit aan het thema voorraadstrategie, zien we dat resultaten ten aanzien van een groot aantal woningbouwprojecten achterblijven vanwege diverse factoren, waaronder netwerkcongestie, bouwkostenstijging en milieufactoren.</p>	R	<p>Voor uitvoering van de acties uit de Woonagenda 2025 heeft uw raad reeds budget beschikbaar gesteld.</p> <p>Voor het onderzoek in het kader van flexwoningen, matchmaking bestaand vastgoed (waaronder ook collectieve woonvormen) en de aanpak dak- en thuisloosheid was separaat budget beschikbaar. In het kader van de ombuigingen hebben wij besloten het restant van deze budgetten niet over te hevelen van 2023 naar 2024. De beoogde uitwerking van deze acties kan hiermee niet of niet meer in de beoogde vorm plaatsvinden.</p>
2.2 Mobiliteit	O	Doordat er nog diverse projecten lopen, kunnen we de afgesproken kwaliteitsverbetering nog niet geheel realiseren.	O	Diverse projecten en werkzaamheden zijn reeds opgestart. De onderstaande aandachtsvelden zijn nog niet afgerond; - Herinrichting o.a. Peperstraat,	O	In de uitvoering van de diverse projecten kunnen nog onvoorziene zaken opspelen waardoor we niet binnen de

				Mozartstraat en Zeegstraat, momenteel lopen diverse aanbestedingen voor de projecten en wordt de uitvoering in okt nov opgestart. Voor het opstellen van het gemeentelijk mobiliteitsplan zijn we met een externe bureau aan de slag om dit vorm en inhoud te geven. Daarnaast zijn we ook druk met de verschillende verkeersplannen voor onze kernen op te stellen. Deze worden nog ter besluitvorming aangeboden. De bovenstaande projecten geven vorm aan een optimale verbindingen tussen de kernen en de fietsagenda.		gestelde budgetten en kaders kunnen blijven. We gaan er momenteel van uit dat dit vooralsnog gaat lukken.
2.3 Economie	G		G		G	
2.4 Veiligheid	G		G		G	

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
2.5 Openbare ruimte	G		O	Diverse activiteiten waaronder het vaststellen van de beheerplannen vinden plaats in 2025. Dit vanwege de integrale afstemming tussen de diverse disciplines en prioritering van de projecten.	O	Voor het landschapsonwikkelingsplan ligt er in 2024 een projectopdracht. Opstelling is in 2025. Evaluatie IKP OR vindt plaats na vaststelling beheerplannen.
2.6 Recreatie en toerisme	G	Het verder vereenduidigen van de bewegwijzering van het Wandelroutenetwerk is gestart en uitgevoerd in 2024. Het vervaardigen van de belevingskaart voor Overbetuwe en Lingewaard - actie uit de nota recreatie en toerisme - is gestart in 2024 inclusief participatietraject.	O	Het actualiseren van het beleid voor verblijfsaccommodaties is nog niet gestart. Het streven is om hier in 2024-2025 uitvoering aan te geven. Aangezien relevante gegevens ook voor het invoeren van verblijfsbelasting beschikbaar komen. Evenementenbeleid wordt door de adviseur van openbare orde en veiligheid ingevuld	O	Vanaf 2025 gaat gemeente Overbetuwe verblijfsbelasting heffen. In 2024 is/wordt hiervoor contact gelegd met de sector. Het werkbudget voor recreatie en toerisme is verhoogd met de nieuwe Nota, omdat dit nodig is voor het beheer en onderhoud van het (vergrootte) wandelnetwerk, het fietsknooppunten netwerk, bijdrage aan TVAN (die i.s.m. de GMR gemeente waarschijnlijk hoger word) en overige acties uit de nota in samenwerking met Gemeente Lingewaard.
3.1 Participatiecultuur	G		O	Door druk op de organisatie ontstaat vertraging in de uitvoering van verschillende speerpunten die zijn opgenomen in het organisatieplan. In juni is uitbreiding van de beschikbare formatie gerealiseerd waardoor wij meer activiteiten kunnen uitvoeren.	O	Het budget voor het Uitvoeren van een veranderaanpak kennis, vaardigheden, houding en gedrag is in de begroting 2025 gehalveerd. Voor dit budget worden daarom ook geen meerjarige verplichtingen aangegaan.
3.2 Interactie met de samenleving	G		G		G	
3.3 Dienstbare overheid	G		O	De uitwerking van het dienstverleningsconcept vraagt meer tijd omdat we, conform de afspraak in het college, een inwonersbelevingsonderzoek uitvoeren naar dienstverlening op onze kanalen. De resultaat daarvan worden gebruikt voor de uitwerking en vaststelling van het dienstverleningsconcept in 2024.	G	

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
4.1 WMO	O	De doorontwikkeling van de huiskamer naar een dagbesteding als algemene voorziening is niet gerealiseerd. Inkooptechnisch bleek dit op dit moment niet haalbaar. Deze heeft plaatsgemaakt voor het concept van Huiskamer+. Deze wordt tot einde 2024 in de vorm van een pilot uitgevoerd in de Huiskamer van Heteren. Inwoners kunnen in de Huiskamer de zorg krijgen die ze normaal thuis zouden ontvangen van de wijkverpleging. De zorgvraag hoeft geen belemmering te vormen om de Huiskamer te bezoeken. De Huiskamer als inloop en ontmoetingsplaats is in elk dorp gerealiseerd.	O	De doorontwikkeling van de huiskamer naar een dagbesteding als algemene voorziening is niet gerealiseerd. Inkooptechnisch bleek dit op dit moment niet haalbaar. Deze heeft plaatsgemaakt voor het concept van Huiskamer+. Deze wordt tot einde 2024 in de vorm van een pilot uitgevoerd in de Huiskamer van Heteren. Inwoners kunnen in de Huiskamer de zorg krijgen die ze normaal thuis zouden ontvangen van de wijkverpleging. De zorgvraag hoeft geen belemmering te vormen om de Huiskamer te bezoeken. De Huiskamer als inloop en ontmoetingsplaats is in elk dorp gerealiseerd.	R	De aanvragen voor huishoudelijke hulp en begeleiding blijven stijgen en leiden daardoor tot aanvullende uitgaven.
4.2 Jeugdzorg	O	Over het onderwerp 18-/18+ wordt in september 2024 een bijeenkomst georganiseerd met jongeren (ervaringsdeskundigen), beleidsadviseurs, wethouders, raadsleden en professionals om met elkaar in gesprek hierover te gaan. Deze gesprekken worden gevoerd op basis van de 5 onderdelen, namelijk: support (ondersteuning); wonen; school en werk; inkomen; én welzijn. Met als onderlegger: wat doen we goed én wat kan er beter? Op basis van deze bijeenkomst wordt een korte beleidsnotitie opgesteld die terug wordt gelegd bij de betrokken beleidsadviseurs om mee aan de slag te gaan. In 2024 zijn we gestart met de uitvoering van het implementatieplan van de hervormingsagenda wat tot 2028 zal doorlopen. Doel van de maatregelen in de hervormingsagenda is het stelsel kwalitatief verbeteren en financieel houdbaar maken: betere en tijdige zorg en ondersteuning voor jeugdigen en hun gezin op de juiste plek en wanneer dit nodig is.	G		R	Hoewel de onderliggende doelstellingen worden gerealiseerd, is er sprake van een aanvullend tekort in de Jeugdzorg. Belangrijkste oorzaken zijn de ontwikkeling van de aantallen, de zorgzwaarte en de prijsontwikkeling. Door de toegenomen uitgaven is de realisatie van de geplande besparingen moeilijker haalbaar.

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
4.3 Schuldhelpverlening	G		O	Wij hebben eerder laten weten dat wij afwijken van de planning om vanaf de tweede helft van 2024 de schuldregelingen in eigen beheer (door de eigen consultants schuldhelpverlening) uit te voeren. Wij hebben toen laten weten dat een meer realistische start eind 2024 is. Alle seinen staan op groen. Dit betekent dat wij vanaf 1 januari 2025 de schuldregelingen in eigen beheer uit kunnen voeren. We zijn gestart met de ontwikkeling van een preventieaanpak gericht op het voorkomen van geldzorgen. Dit vergt nog enige tijd. Wij verwachten daarom dat het vaststellen van en de implementatie van de aanpak ook in 2025 doorloopt. Hetzelfde geldt voor onze inzet op het doorbreken van het taboe op schulden en het betrekken van het netwerk van de inwoner als signaleringsfunctie.	G	
4.4 Armoedebeleid	G		G		G	
4.5 Sterke sociale basis sociaal domein	G		G		G	
5.1 Participatiewet (re-integratie en participatie)	G		G		G	

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
5.2 Participatiewet (inkomen)	O	Het Uitvoeringsplan Bijstand op Maat wordt dit jaar (2024) niet gerealiseerd. Dit in verband met de vertraging van de aangekondigde maatregelen rondom de herziening van de Participatiewet ("Participatiewet in Balans"). Het is nog onduidelijk wanneer het wetsvoorstel hiervoor in werking treedt.	O	Het lijkt erop dat wij in 2024 nog geen start kunnen maken met het Uitvoeringsplan "Bijstand op Maat". Dit is afhankelijk van de inwerkingtreding van de aangekondigde herziening van de Participatiewet ("Participatiewet in Balans"). De minister heeft hiervoor in een wetsvoorstel een aantal voorstellen gedaan. Het wetsvoorstel ligt nu voor bij de Tweede Kamer. De vergadering over het wetsvoorstel is op 18 september 2024. Er kunnen nog amendementen volgen. Daarna moeten zowel de Tweede Kamer als Eerste Kamer het wetsvoorstel nog goedkeuren. Het is nog onduidelijk wat de beoogde datum van inwerkingtreding vervolgens is. We zijn wel bezig met een Uitvoeringsplan re-integratie. Hierin doen wij voorstellen om onze re-integratieaanpak beter aan te laten sluiten op de situatie van onze inwoners. Dit Uitvoeringsplan stellen wij nog dit jaar vast en heeft een looptijd tot eind 2025.	O	Er is in het Uitvoeringsprogramma 2022-2026 vanaf 2023 structureel € 30.000 extra begroot voor het Uitvoeringsplan Bijstand op Maat. Voor de beleidsmatige voorbereiding van de implementatie van de gewijzigde wet hebben wij hiermee extra ambtelijke capaciteit beschikbaar gemaakt. In verband met de vertraging in het wetsgevingstraject Participatiewet in Balans, zullen wij deze capaciteit voor nu benutten voor de herziening van het armoedebeleid (in aanvulling op het in paragraaf 4.4. van het Uitvoeringsprogramma voor Armoedebeleid begrote budget).

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
5.3 Onderwijshuisvesting	G		O	Vanwege de ontwikkelingen in het college is het herijken van het IHP op on hold gezet. Medio september wordt dit project weer opgepakt. Er is een toezegging gedaan aan de raad dat het herijkte IHP in Q4 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd. Op dit moment kan niet met zekerheid gezegd worden dat deze toezegging gehaald wordt. Eind september is hier meer duidelijkheid over. Aangezien er beroep is aangetekend tegen het MFSC is de bouw uitgesteld en is er meer ruimte in de planning voor de verwijdering van de huidige noodlokalen. Ondanks het beroep wordt wel doorgedaan met de plaatsing van de nieuwe noodlokalen in de zomervakantie. Naar verwachting worden deze in Q4 2024 in gebruik genomen. De huidige noodlokalen worden na ingebruikname van de nieuwe lokalen verwijderd. De gebiedsontwikkeling Driel Zuid-Oost, waar de nieuwbouw voor de Meeuwenberg gepland is, loopt dusdanig veel vertraging op dat er gekeken wordt naar alternatieve locaties.	O	Er is voor de Meeuwenberg een tekort voorzien voor de nieuwbouw en voor de tijdelijke huisvesting. Het tekort voor de nieuwbouw is gemeld in de kadernota 2025. Door de vertraging dient de tijdelijke huisvesting langer in gebruik te blijven. Het bedrag voor tijdelijke huisvesting van circa €35.000,- per jaar is vanaf 2024 niet meer opgenomen in de begroting.
5.4 Onderwijs en zorg	G		G		G	
5.5 Kunst, cultuur en erfgoed	G		G		G	

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
6.1 Toegang tot diensten en producten	G		O	De invoering van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) is verschoven naar 1 januari 2025. De invoering van de applicatie iParticipatie hangt af van de brede aanbesteding van de applicaties in het Sociaal Domein eind 2024 / begin 2025. De invoering van de Persoonlijke Internet Pagina kost meer tijd omdat we de invoering van de PIP koppelen aan de implementatie van het zaakstelsel. In de loop van 2025 wordt de PIP geïmplementeerd.	G	
6.2 Verantwoord werken met gegevens	G		G		G	
6.3 Digitaal en procesmatig werken	G		O	De geplande implementatie van het nieuwe zaakstelsel is ambitieus. Omdat de gekwalificeerde elektronische handtekening hieraan afhankelijk is, lopen we enkele maanden uit in de tijd.	G	
7.1 Financiën	G		G		R	Door financiële ontwikkelingen binnen de programma's dreigt een oplopend tekort op het begrotingsjaar 2024. We verwijzen hiervoor naar de toelichting bij de aantal programma's. Voor wat betreft de wijze van omgaan met de tekorten in de ravijnjaren 2026 e.v., verwijzen we naar de voorgestelde aanpak in de kadernota 2025.

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
7.2 Bedrijfsvoering	G		G		O	Het budget voor 'Versterken kwantitatieve en kwalitatieve inzet bij begeleiding communicatie- en participatieprocessen' is nog niet volledig benut. In afwachting van de Kadernota 2026 worden geen nieuwe langlopende verplichtingen aangegaan op dit budget.
8.1 Regionale samenwerking	G		G		G	
8.2 Verbonden partijen	G		O	De evaluatie heeft plaatsgevonden en is in Q4 2023 met een werkgroep van raadsleden besproken. De daaruit voorgekomen aanbevelingen zijn verwerkt in de Nota verbonden partijen. Oorspronkelijk zou de Nota verbonden partijen in Q1 aan de raad worden voorgelegd. Ivm uitval van de betrokken ambtenaar heeft de voortgang van deze doelstelling vertraging opgelopen. De gewijzigde Nota verbonden partijen is doorgeleid naar de raadsvergadering van 1 oktober 2024.	G	

IV: OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES

Budgetaanpassingen 2e bestuursrapportage 2024								
Nadelen zijn aangegeven met een min (bedragen x € 1.000)								
PR	TV		Omschrijving	2024	2025	2026	2027	Toelichting budgetaanpassing
1	5.2	Sportaccommodaties	Voetbalvelden onderhoud	-20	-20	-20	-20	Het budget voor het veldonderhoud is niet geïndexeerd. Daarnaast is het bestek geactualiseerd en zijn er wat extra onderdelen in opgenomen, waardoor € 80.000 aanvullend benodigd is. Daarvan dekking uit andere budgetten van € 38.000 en € 22.000 via prijsstijgingen. Aanvullend resteert nog een tekort van € 20.000.
1	7.1	Volksgezondheid	Volksgezondheid	50	0	0	0	De inzet van de Sport en Preventie coördinator wordt gefinancierd uit het tijdelijke budget SPUK GALA.
1	7.1	Volksgezondheid	VGGM	57	0	0	0	Betreft een eenmalig voordeel in verband met de afrekening van de VGGM over 2023.
1	7.3	Afval	Extra capaciteit voor realisatie maatregelen 1 januari 2025	-30	0	0	0	Betreft de financiële mutaties uit het vastgestelde beleidsplan 'Van afval naar grondstof in Overbetuwe 2024-2028' (2023-007362).
1	7.3	Afval	Communicatie over de maatregelen	-30	0	0	0	Betreft de financiële mutaties uit het vastgestelde beleidsplan 'Van afval naar grondstof in Overbetuwe 2024-2028' (2023-007362).
1	7.3	Afval	Huur en lediging inzamelcontainers	30	0	0	0	Afname kosten voor huur en lediging inzamelcontainers.
1	7.3	Afval	Vuilverwerkingskosten	-200	0	0	0	Betreft indexatie vuilverwerkingskosten en stijging afvalverbrandingsbelasting en co2-heffing.
1	7.3	Afval	Stortkosten vuil	-30	0	0	0	Betreft indexatie stortkosten vuil.
1	7.3	Afval	Kosten verwerken KCA	-35	0	0	0	Betreft indexatie verwerkingskosten klein chemisch afval.
1	7.3	Afval	Composteerbaar afval	30	0	0	0	Afname kosten voor composteerbaar afval.
1	7.3	Afval	Afvoerkosten hout	50	0	0	0	Lagere tarieven afvoerkosten hout na aanbesteding.
1	7.3	Afval	Grofvuilmeldingen	70	0	0	0	Toename inkomsten grofvuilmeldingen.
1	7.4	Milieubeheer	ODRA	-14				Door aanvullende opdrachten cq actualisatie van het werkprogramma 2024 is de gemeentelijke bijdrage voor Overbetuwe dit jaar € 127.000 hoger. Daarvan kan € 113.000 worden gedekt door financiële ruimte binnen andere budgetten en dus is het netto effect € 14.000.
1	7.4	Milieubeheer	Circulair ambachtscentrum	65	0	0	0	Een deel van het onderzoek en verwante kosten naar de realisatie van een circulair ambachtscentrum schuiven door naar 2025. Voorstel om budget tlv resultaat over te hevelen.

1	7.4	Milieubeheer	Onderzoek realisatie circulair ambachtscentrum	-30	0	0	0	Betreft de financiële mutaties uit het vastgestelde beleidsplan 'Van afval naar grondstof in Overbetuwe 2024-2028' (2023-007362).
1	7.4	Milieubeheer	Sigmax	-15	-15	-15	-15	In het kader van de wet politie gegevens oftewel de WPG hebben we het contract met city control hernieuwd. City control is de leverancier van SIGMAX. Dit is een mobiele oplossing voor de boa's zodat ze zoveel mogelijk op straat kunnen afhandelen. We hebben ook een extra module aangeschaft zodat we mede hierdoor voldoen aan de WPG. Hierdoor zijn de abonnementskosten gestegen. Dit betekent hogere structurele kosten.
2	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	VGGM	65	0	0	0	Betreft een eenmalig voordeel in verband met de afrekening van de VGGM over 2023.
2	1.2	Openbare orde en veiligheid	Wet op de lijkbezorging	0	-25	-25	-25	Op basis van ervaringscijfers worden de kosten voor wettelijke taak gemeentelijke lijkschouwingen en overbrengen stoffelijk overschotten bij overlijden in openbare ruimte verhoogd. Alleen jaarschijf 2024 is verwerkt in de 1e berap 2024.
2	2.1	Verkeer en vervoer	Gladheidsbestrijding	-15	-15	-15	-15	Toename extra diensten gladheidsbestrijding ivm daling inzet eigen personeel.
2	2.1	Verkeer en vervoer	Borden inventarisatie	-25	-25	-25	-25	Per 1 januari 2025 dienen alle gemeenten de RVV-bebording in één digitaal platform van geheel Nederland te zetten. Hiervoor dient een jaarlijkse scan uitgevoerd te worden om aan zowel de Nederlandse als EU-regelgeving te voldoen.
2	2.5	Openbaar vervoer	Overzetveren	0	-21	-21	-21	De bijdrage van het verenfonds voor de diverse overzetveren is vanaf 2024 vervallen waardoor de gemeentelijke lasten stijgen. Alleen de jaarschijf 2024 is verwerkt in de 1e berap 2024.
2	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Bomen	-35	0	0	0	Plantgatverbetering nieuwe bomen en schermen ten behoeve van de bescherming van wegen en nutstracés tegen boomwortels leiden tot aanvullende uitgaven.
2	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Beplanting	-25	0	0	0	Eenmalige kosten voor herstelmaatregelen door waterschade aan beplanting. Voornamelijk door erg nat najaar 2023 en voorjaar 2024.
2	8.1	Ruimtelijke ordening	Kapitaallasten revitalisering	350	0	0	0	Door vertraging in uitvoering projecten centrumplannen Driel en Oosterhout geen kapitaallasten in 2024.
2	8.3	Wonen en bouwen	Hoogspanningskabels	80	0	0	0	Door vertraging in uitvoering project ondergronds brengen van hoogspanningskabels geen kapitaallasten in 2024.
3	0.2	Burgerzaken	Verkiezingen	-35	60	-15	-15	Ophoging vanwege wetswijzigingen afgelopen jaren waardoor o.a. ruimtes en mensen langer nodig zijn. Tevens vinden er in 2025 geen verkiezingen plaats waardoor het budget grotendeels vrijvalt.

4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Algemene voorziening	55				Te ontvangen SPUK IZA middelen vanuit Arnhem en minder uitgaven algemene voorziening dagbesteding.
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Jeugdgezondheidszorg	113				We hebben een deel van de uitgaven maatwerk Jeugdgezondheidszorg incidenteel ondergebracht binnen het project Kansrijke Start. Dit project wordt gefinancierd uit het tijdelijke budget SPUK GALA.
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	POH Jeugd	88				Uitbreiding Praktijkondersteuner Jeugd (POJ) is nog niet geëffectueerd in 2024.
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Geïndiceerde preventie	28				We hebben een deel van de uitgaven geïndiceerde preventie incidenteel ondergebracht binnen SPUK GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)
4	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Woonvoorzieningen	250				In 2024 zijn er minder aanvragen ingediend voor grote woningaanpassingen.
4	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Vraagafhankelijk vervoer	124				Er wordt in 2024 minder gebruik gemaakt van het vraagafhankelijk vervoer waardoor de bijdragen aan BV DRAN is bijgesteld.
4	6.71a	Huishoudelijke hulp (Wmo)	Huishoudelijke hulp	-394				De aanvragen huishoudelijke hulp blijven stijgen. Uit de prognose komt een tekort ten opzichte van het beschikbare budget (mutatie exclusief index)
4	6.71b	Begeleiding (WMO)	Begeleiding	-262				De vraag naar begeleidingstrajecten stijgt. Uit de prognose komt een tekort ten opzichte van het beschikbare budget (mutatie exclusief index)
4	6.71c	Dagbesteding (Wmo)	Dagbesteding	-118				De vraag naar dagbesteding stijgt. Uit de prognose komt een tekort ten opzichte van het beschikbare budget (mutatie exclusief index)
4	6.72-6.74	Jeugd	Diverse	-1.379				Doordat de zorgvraag steeds complexer wordt neemt de kostprijs per hulptraject sterk toe. (mutatie exclusief index)
5	6.3	Inkomensregelingen	Uitkeringen algemene	418				Bijstelling van de verwachte BUIG-inkomsten vanuit het Rijk
5	6.3	Inkomensregelingen	Eenm. energietoeslag 2023	210				De uitgekeerde energietoeslag en uitvoeringskosten zijn lager dan de rijksbijdrage doordat er minder aanvragen zijn gedaan dan verwacht.
5	6.3	Inkomensregelingen	Bijstandsverlening	50				Budget voor parttime werken wordt niet benut. Kosten worden betaald uit het BUIG-budget.

5	6.5	Arbeidsparticipatie	Re-integratie	-100				Het budget voor re-integratie is overschreden in de eerste maanden van dit jaar. Veel inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben we aan het werk kunnen helpen. Hiervoor is vaak externe jobcoaching ingezet vanwege een begeleidingsnoodzaak. Deze ondersteuning is van tijdelijke aard. Wanneer nu inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk gaan wordt vaak voor andere oplossingen gekozen. We zorgen er bijvoorbeeld voor dat bij het bedrijf waar de inwoner werkzaam is een collega wordt opgeleid tot jobcoach. Ook wordt vanaf nu alleen nog maar gebruik gemaakt van een jobcoach Overbetuwe. Alleen het echt noodzakelijk is en andere oplossingen niet passend zijn, zetten we externe voorzieningen in, zoals gespecialiseerde jobcoaching.
7	0.4	Overhead	Versterking participatie	150				Onderbesteding budget versterken participatie door o.a. communicatie adviseurs niet volledig 2024 in dienst.
7	0.4	Overhead	Accountantskosten en AO/IB	-25	-25	-25	-25	Toegenomen kosten accountantscontrole vanwege strenge controle-eisen en toename in het aantal Sisa-regelingen.
7	0.4	Overhead	Representatie	-15	-15	-15	-15	Toename aantal bijeenkomsten, recepties en geschenken vanuit bestuur.
7	0.4	Overhead	Kranten, boeken en tijdschriften	-15	-15	-15	-15	Toename vakkelijk literatuur o.a. juridisch advies sociaal domein.
8	0.1	Bestuur	Begeleiding + wachtgeld wethouders	-510	0	0	0	Betreft de eerste inschatting voor de reservering van de storting in de voorziening wachtgeld van de twee vertrekkende wethouders en de begeleidingskosten hiervan. De berekening is gebaseerd op de volledige toekenning van wachtgeld.
8	0.1	Bestuur	Vergoeding burgerradsleden	-11	-22	-22	-22	Bij het vaststellen van de verordening 'Rechtspositie raads- en burgerradsleden gemeente Overbetuwe 2024' (2024-025246) is besloten om het financieel effect van de nieuwe vergoedingen voor burgerradsleden te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2024.
8	0.1	Bestuur	Vergoeding raadsleden	-52	-52	-52	-52	Betreft de stijging voor de vergoeding van raadsleden op basis van de nieuwe cao 2023/2024.
8	0.1	Bestuur	Vergoeding college van burgemeester en wethouders	-40	-75	-75	-75	Betreft de stijging voor de bezoldiging van het college van burgemeester en wethouders op basis van de nieuwe cao van het Rijk vanaf 1 juli 2024.
AD	0.62	OZB niet-woningen	Opbrengst OZB niet-woningen eigenaren	30	0	0	0	Enmalige extra opbrengst door naheffingsaanslagen OZB-eigenaar belastingjaar 2023 die in 2024 zijn opgelegd.
AD	0.62	OZB niet-woningen	Opbrengst OZB niet-woningen eigenaren	75	75	75	75	Areaaluitbreiding van niet-woningen in aanbouw en bouwterreinen
AD	0.62	OZB niet-woningen	Opbrengst OZB niet-woningen gebruikers	15	0	0	0	Enmalige extra opbrengst door naheffingsaanslagen OZB-gebruiker belastingjaar 2023 die in 2024 zijn opgelegd.
AD	0.62	OZB niet-woningen	Opbrengst OZB niet-woningen gebruikers	10	10	10	10	Areaaluitbreiding van niet-woningen door toename ingebruikname.

AD	0.8	Overige baten en lasten	Opvang Oekraïners	1.000	0	0	0	Onderbesteding rijksbijdrage opvang Oekraïners (Pactum overschot en Lingehotel tekort)
AD	0.8	Overige baten en lasten	Post onvoorzien	55	0	0	0	We laten de stelpost onvoorzien voor 2024 vrij vallen.
AD	0.9	Vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting	-55	0	0	0	Op basis van definitieve aanslag € 62.000 terugontvangen aan VpB die in 2022 is betaald. Voor voorlopige aanslag 2024 (gemeente zelf) € 92.000 betaald. Daarnaast € 25.000 hogere uitgaven PWC voor verzorgen aangifte ed. Per saldo een nadeel van €55.000
HKP	Div.	Vervoermiddelen	Motorrijtuigenbelasting	-10	-10	-10	-10	Stijging motorrijtuigenbelasting.
HKP	Div.	Mechanische hulpmiddelen	Onderhoud voertuigen en mechanische hulpmiddelen	-15	-15	-15	-15	Toenemende kosten in verband met complexiteit voertuigen.
				-22	-205	-280	-280	

BIJLAGE 1: PRIJSINFLATIE

Bij het afsluiten van een (meerjarig) inkoopcontract maken we ook afspraken over de prijsinflatie gedurende de looptijd. Om deze prijsaanpassingen op te kunnen vangen wordt jaarlijks in de Kadernota een budget opgenomen. Op de taakvelden waar geen ruimte is om de indexering op te vangen, wordt normaliter het budget aangepast. Daartegenover staat een verlaging van het beschikbare budget voor de prijsinflatie.

In de begroting 2024 is de stelpost prijsinflatie berekend op € 1,5 miljoen (gebaseerd op het IMOC-percentage van 3,9%). Daarnaast hebben we aanvullende middelen gereserveerd vanuit de Septembercirculaire 2023. In totaal komt de stelpost daarmee op een totaal uit van € 2,0 miljoen.

Verloop stelpost prijsinflatie	
<i>nadelen zijn aangegeven met een min</i> <i>(bedragen x € 1.000)</i>	
Omschrijving	
Kadernota 2024	1.505
Toevoeging uit septembercirculaire 2023	478
Subtotaal	1.983
Structureel beschikbaar	1.227
Inidenteel beschikbaar door inzet in jaarschijf 2025 o.b.v. Kadernota 2025	756
Totaal beschikbaar budget stelpost inflatie	1.983
1e bestuursrapportage	0
2e bestuursrapportage (naar rato structureel toegekend)	1.227
2e bestuursrapportage (naar rato incidenteel toegekend)	756
Restant saldo	0

In totaal hebben we voor € 3,1 miljoen structurele posten geïnventariseerd die te relateren zijn aan de prijsinflatie. Gezien de beschikbare middelen, hebben we naar rato van het geclaimde bedrag, de beschikbare middelen toegerekend aan de taakvelden. We hebben voor 2024 derhalve geen dekking voor € 1,2 miljoen.

In onderstaande tabel zijn de claims per taakveld opgenomen.

TV	Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
0.2	Verkiezingen	-10
0.4	ICT overig	-215
0.4	Representatie	-10
0.4	Kranten, boeken en tijdschriften	-10
1.2	Bijdrage Dierentehuis	-10
2.1	Wegen	-343
2.1	Gladheidsbestrijding	-15
2.1	Beheersmaatregelen verkeer	-10
2.1	Straatverlichting	-10
2.1 en 5.7	Bestek openbare ruimte	-225
5.7	Speeltuinen en speelweiden	-10
4.3, 6.1, 6.2 en 6.3	Subsidies welzijnspartners	-208
5.1	Overbetuwe beweegt	-15
5.2	Zwembad de Leygraaf	-48
5.2	Veldonderhoud voetbalvelden	-25
5.6	Bibliotheek en lokale omroep	-54
6.1	Antidiscriminatievoorziening	-10
6.1	Toezicht kinderopvang	-32
6.2	Lokaal maatwerk VGGM	-63
6.2	Inhuur personeel samenwerkingspartners	-63
6.71a t/m 6.82b	Zorgkosten Wmo (584)/Jeugd (1.119)	-1.703
Div.	Opstalverzekering	-40
Div.	Onderhoud voertuigen en mechan. hulpmidd.	-25
Totaal inventarisatie prijsinflatie 2e bestuursrapportage 2024		-3.154

BIJLAGE 2: BUDGETNEUTRALE MUTATIES

Budgetneutrale wijzigingen 2e bestuursrapportage 2024							
Nadelen zijn aangegeven met een min (bedragen x € 1.000)							
PR	TV		2024	2025	2026	2027	Toelichting budgetaanpassing
Riolering							
1	7.2	Kolken en vuilafvoer	-61	0	0	0	Onderhoudskosten riolering zijn gestegen door met name indexaties. In het vastgestelde Waterplan 2025-2029 is hiermee rekening gehouden. Dit betreft dus een eenmalig nadeel voor 2024 ten laste van de voorziening riolering. Zie bovenstaand. Zie bovenstaand. Zie bovenstaand. Dit betreft de vergoeding vanuit het Waterschap voor de in 2023 uitgevoerde werkzaamheden zoals aangegeven in de paragraaf Lokale lasten van de jaarstukken 2023 . Betreft onttrekking riolering als tegenhanger van bovenstaande posten.
1	7.2	Onderhoud rioolstelsel en aansluitingen	-50	0	0	0	
1	7.2	Calamiteitenbudget onderhoud riolen	-50	0	0	0	
1	7.2	Onderhoud rioolgemalen en pompgebouwen	-30	0	0	0	
1	7.2	Onderhoud rioolstelsel en aansluitingen	151	0	0	0	
1	7.2	Voorziening riolering	40	0	0	0	
Overboeking van taakveld							
4.	6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-100	35	35	35	Bijdrage jeugdzorg septembercirculaire 2023
AD	0.8	Eenmalige financiële ruimte	100				Bijdrage jeugdzorg septembercirculaire 2023
Divers	Divers	Verzekeringspremie overig	35				Een deel van de prijsinflatie voor opstalverzekeringen kan worden opgevangen met het voordeel op overige verzekeringen.
Divers	Divers	Verzekeringspremie opstal	-35				Zie bovenstaand.
Raming baten/lasten specifieke uitkeringen en subsidies							
5.	4.3	SPUK NPO coronagerelateerd	389	-131	-131	-131	Raming lasten en baten, budget vanuit 2023
5.	4.3	SPUK NPO coronagerelateerd	-389				Raming lasten en baten, budget vanuit 2023
5.	4.3	Onderwijskansenbeleid	-131				Raming van lasten onderwijskansenbeleid
5.	4.3	Onderwijskansenbeleid	131				Raming van baten specifieke uitkering onderwijskansenbeleid.

5.	5.6	SPUK Informatiepunten	47			Raming lasten en baten SPUK-regeling
5.	5.6	SPUK Informatiepunten	-47			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	Dorpendeal Heteren	95			Raming lasten en baten budget dorpendeal 2024
4.	6.1	Dorpendeal Heteren	-95			Raming lasten en baten budget dorpendeal 2024
4.	6.1	SPUK inburgeringstraject	346			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	SPUK inburgeringstraject	-346			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	SPUK Onderwijsroute	93			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	SPUK Onderwijsroute	-93			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	Vluchtelingen Oekraïne	44			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	Vluchtelingen Oekraïne	100			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.1	Vluchtelingen Oekraïne	-144			Raming lasten en baten SPUK-regeling
5.	6.3	SPUK aanpak energiearmoede	550			Raming lasten en baten SPUK-regeling
5.	6.3	SPUK aanpak energiearmoede	-550			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.2	SPUK hulp gedupeerden toeslagenaffaire	25			Raming lasten en baten SPUK-regeling
4.	6.2	SPUK hulp gedupeerden toeslagenaffaire	-25			Raming lasten en baten SPUK-regeling
1	7.4	Programmaplan duurzaamheid / CDOKE-middelen	71	36		Betreft extra inkomsten vanuit het rijk voor de CDOKE-middelen ter compensatie voor de inflatie / btw verandering.
1	7.4	Programmaplan duurzaamheid / CDOKE-middelen	-71	-36		Betreft de tegenhanger van bovenstaand. De toegenomen uitgaven in verband met de stijging van de kosten.
Reservemutaties						
5.	6.3	Eenm. energietoeslag 2023	-630			Energietoeslag minder uitgekeerd. Lagere onttrekking algemene reserve
AD	0.10	Eenm. energietoeslag 2023	630			Energietoeslag minder uitgekeerd
AD	0.10	Bestrijding Corona algemeen	100			Vrijval bestemmingsreserve corona
AD	0.8	Bestrijding Corona algemeen	-100			Vrijval bestemmingsreserve corona
4.	6.8	Beschermd Wonen	120			De LVB middelen die niet worden ingezet in 2024 worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen.
AD	0.10	Beschermd Wonen	-120			De LVB middelen die niet worden ingezet in 2024 worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen.

4.	6.8	Beschermd Wonen	478					De ambulantiseringmiddelen die we vanuit Arnhem ontvangen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen.
AD	0.10	Beschermd Wonen	-478					De ambulantiseringmiddelen die we vanuit Arnhem ontvangen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Beschermd Wonen.
2	2.1	Afkoopsom Prorail	190					Naar aanleiding van het collegevoorstel 2024-029419 wordt middels de 2e berap 2024 de afkoopsom van Prorail ten behoeve van het beheer en de instandhouding van de ontsluitingsweg aan de Heterensestraat in Valburg toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Kapitaallasten Meerjarenplannen groot onderhoud wegen en groen'.
AD	0.10	Afkoopsom Prorail	-190					
			0	0	0	0	0	

BIJLAGE 3: OVERZICHT BEGROTINGSMUTATIES

Ontwikkeling begrotingssaldi	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
Programma 1. Duurzame en gezonde samenleving			
5.1 Sportbeleid en activering	173	173	
5.2 Sportaccommodaties	1.755	1.804	
7.1 Volksgezondheid	2.303	2.253	
7.2 Riolering	-1.245	-1.395	
7.3 Afval	-1.902	-1.735	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): Indexatie PreZero en verwerkingskosten GFT afval
7.4 Milieubeheer	1.941	2.383	Betreft mutaties nav Programmaplan Duurzaamheid 2024 (2024-003454) en overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-0111882)
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-9	37	
Totaal Programma 1. Duurzame en gezonde samenleving	3.015	3.519	
Programma 2. Leefbare en bereikbare samenleving			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	3.665	3.665	
1.2 Openbare orde en Veiligheid	1.124	1.244	
2.1 Verkeer en Vervoer	5.883	6.085	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): Toekennen areaaluitbreidingen + overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-011882)
2.2 Parkeren	169	169	
2.5 Openbaar vervoer	82	103	
3.1 Economische ontwikkeling	441	487	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7	87	
3.3 Bedrijfsloket- en regelingen	6	6	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recr.	4.295	4.677	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): Toekennen areaaluitbreidingen en baggeren + overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-0111882)
8.1 Ruimtelijke Ordening	936	936	
8.2 Grondexpl. (niet bedrijventerreinen	-349	-334	
8.3 Wonen en bouwen	691	692	
Totaal Programma 2. Leefbare en bereikbare samenleving	16.950	17.816	

Ontwikkeling begrotingssaldi	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
Programma 3. Interactie met de samenleving			
0.2 Burgerzaken	467	467	
Totaal Programma 3. Interactie met de samenleving	467	467	
Programma 4. Inclusieve en participatiesamenleving			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.507	4.774	Betreft mutatie 1e berap 2024 (2024-025629): verschuiving tussen taakvelden + overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-0111882)
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.506	4.790	Betreft mutatie 1e berap 2024 (2024-025629): verschuiving tussen taakvelden + overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-0111882)
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.926	2.926	
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	4.275	4.437	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven
6.71b Begeleiding (WMO)	3.561	3.828	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven
6.71c Dagbesteding (WMO)	575	609	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven
6.71d Overige maatw.arrangementen (WMO)	239	239	
6.72a Jeugdhulp begeleiding	3.429	3.328	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): herverdeling budgetten jeugd
6.72b Jeugdhulp behandeling	3.722	4.485	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven en herverdelen budgetten jeugd
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	375	791	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven en herverdelen budgetten jeugd
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	109	109	
6.73a Pleegzorg	369	371	
6.73b Gezinsgericht	1.087	980	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven en herverdelen budgetten jeugd

Ontwikkeling begrotingssaldi	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	1.862	2.301	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven en herverdelen budgetten jeugd
6.74a Jeugd behandel. GGZ zonder verbl	2.970	3.014	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): prijsstijgingen n.a.v. onderzoek reële tarieven en herverdelen budgetten jeugd
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	318	318	
6.74c Gesloten plaatsing	287	287	
6.81a Beschermd wonen (WMO)	187	187	
6.81b Maatsch.- en vrouwenopvang (WMO)	38	38	
6.82a Jeugdbescherming	877	526	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): herverdeling budgetten jeugd
6.82b Jeugdreclassering	98	98	
Totaal Programma 4. Inclusieve en participatiesamenleving	36.318	38.437	
Programma 5. Werkende en lerende samenleving			
4.2 Onderwijshuisvesting	3.465	3.740	Betreft overheveling eenmalige posten 2023 naar 2024 (o.a. tijdelijke huisvesting OBC en bouwbegeleiding)
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.571	3.493	Betreft mutatie 1e berap 2024 (2024-025629): verschuiving tussen taakvelden + voordeel peuterspeelopvang
5.3 Cultuurpresentatie, prod, particip.	570	570	
5.5 Cultureel erfgoed	225	225	
5.6 Media	995	995	
6.3 Inkomensregelingen	3.359	4.664	Betreft overheveling eenmalige posten 2023 naar 2024 (o.a. energietoeslag)
6.4 WSW en beschut werk	4.013	3.754	Betreft mutaties 1e berap 2024 (2024-025629): Scalabor en MGR
6.5 Arbeidsparticipatie	1.540	1.806	Betreft mutatie 1e berap 2024 (2024-025629): verschuiving tussen taakvelden + overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-0111882)
Totaal Programma 5. Werkende en lerende samenleving	17.736	19.246	
Programma 6. Informatie en kennissamenleving	-	-	

Ontwikkeling begrotingssaldi	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
Programma 7. Financiën en bedrijfsvoering			
0.4 Overhead	19.797	20.562	Betreft Cao-effecten 2024 + overhevelingen jaarrekening 2023 (2024-0111882)
Totaal Programma 7. Financiën en bedrijfsvoering	19.797	20.562	
Programma 8. Algemeen bestuur			
0.1 Bestuur	2.357	2.325	
Totaal Programma 8. Algemeen bestuur	2.357	2.325	
Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutatie reserves			
0.5 Treasury	-535	-551	
0.61 OZB woningen	-6.095	-6.095	
0.62 OZB niet-woningen	-3.463	-3.463	
0.64 Belastingen Overig	-388	-368	
0.7 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentef.	-87.589	-88.991	Betreft financieel effect septembercirculaire 2023
0.8 Overige baten en lasten	2.478	3.682	
0.9 Vennootschapsbelasting	10	10	
0.10 Mutaties reserves	-1.071	-5.001	Betreft overhevelingen eenmalige budgetten 2023 ten laste van de AR en de BR overhevelingen
0.11 Result. rekening van baten en lst	12	-1.596	Betreft resultaat 1e Berap 2024 (was -1.908)
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mut	-96.641	-102.372	
Totaal Programmabegroting 2024	0	0	